

bil hemodynamik. Omdiskuterad behandlingsstrategi – två fall illustrerar problemet *Mårten Söderberg, Johan Edsberg*

3116 Originalstudie Klamydia hos kvinnor i Sverige. Smittspårning och rutiner för rapportering måste förbättras *Margareta Löfdahl, Gustaf Rydevik, Anders Blaxhult, Björn Herrmann*

3123 Etik och läkarroll Kultursjukdomarna – den subjektiva ohälsans olika ansikten *Anders Lundin*

3129 Etik och läkarroll Om begreppet kultursjukdom *Karin Johannisson*

PATIENTSÄKERHET

3134 Läkemedelsinformation fördes inte vidare vid utskrivning

Svar från cancerundersökning försenades

DEBATT OCH BREV

3137 »Fast jobb nu!« – en facklig framgång. Enbart Uppsalalandsstinget släpar efter *Heidi Stensmyren, Martin Wohlin*

3140 Generika mot original – vill farmakologerna jämföra? *Tord Bergmark*

Uthängd på nätet *Åsa Wickberg*

3141 Kommentar till ett uppmärksammat HSAN-beslut angående akut rinosinuit *Mats Holmström*

KLINIK OCH VETENSKAP
Kultursjukdomar är multisymtomatiska tillstånd med många gemensamma drag. Samma besvärssbild kan ges helt olika diagnoser. Läs mer på sidorna 3123 och 3129.

Illustration: Ola Rehnberg

Replik från Pfizer: Satsar där vi kan få fram nya behandlingsmöjligheter *Johan Brun*

3142 Olämplig recensent av »Fakta eller fantasier« *Jesper Jerkert*

Replik: Bli mer akademiska! *Robert Hahn*

KULTUR

3146 Medeltidsläkaren blev en ikon för nazister och kommunister *Nils Hansson, Jonatan Wisstrand, Peter M Nilsson*

3149 LEDIGA TJÄNSTER

3152 PLATSANNONSER

3163 MEDDELANDEN

3165 INFORMATION FRÅN LÄKARFÖRBUNDET

Rättelse

Inlägget av Mats Persson och Jan-Eric Wirén, »Opioider bör förskrivas endast vid smärttillstånd och svåra neuropatiska smärtor där specifik behandling inte lindrar« i LT 2008;105(41):2863 om smärtbehandling fick en något otydlig och därmed olycklig rubrik. Den korrekta rubriken ska vara: »Opioider bör förskrivas endast vid väl definierade nociceptiva smärttillstånd«.

W Artiklar märkta med W-sigillet har varit förhandspublicerade på lakartidningen.se

R Artiklar märkta med R-sigillet har genomgått referentbedömning. Varje manuskript granskas av minst en (ofta fler) av Lakartidningens stab av 220 fasta och 350 extraordinarie vetenskapliga experter. Granskningen av manuskript sker enligt internationella rekommendationer <www.icmje.org>.

Skyldig tills motsatsen bevisats

Registering av fostrets hjärtfrekvens (CTG) är standardmetod för att spåra hotande syrebrist (asfyxi) under förlossningen. CTG har hög känslighet men en låg specificitet, vilket kräver stor erfarenhet för att rätt bedöma vad mätningen visar. CTG fångar potentiella risker men ökar också antalet obstetriska interventioner »för säkerhets skull«.

Formanalys av foster-EKG som komplement till CTG utvecklades i Sverige på 1990-talet och har efter positiva studier rapporter blivit en kommersiell framgång.

Enligt en svensk studie i Lancet kan metoden, kallad STAN, minska antalet fall av fosterasfyxi och behovet av obstetriska ingrepp. Dessa positiva resultat har ifrågasatts efter rapporter om att allvarliga asfyxifall har missats på STAN. Enligt en utredning gjord på uppdrag av universitetet i Lund kan studiedata ha friserats i riktning mot ett mer positivt utfall för STAN. Författargruppen, där flera framstående obstetriker ingår, menar att det rör sig om enstaka slarvfel som inte påverkar resultatet.

Anklagelser om forskningsfusk är i dag så belastande att de kan ödelägga karriären även för högt ansedda forskare. De som utpekats i media kan bli avstängda från arbetsuppgifter eller förtroendeuppdrag som inte ens har samband med det aktuella fallet. Man anses skyldig tills motsatsen bevisats.

Rättssäkerheten för de involverade, forskningens anseende och inblandade patienters oro talar för att anklagelser om oredlighet i forskning bör utredas skyndsamt och av en oberoende instans. Något sådant organ finns inte längre i Sverige. Vetenskapsrådets ofta kritiserade oredlighetsgrupp, som tidigare hade denna funktion, är i praktiken nedlagd. En ny oberoende expertgrupp med oklar sammansättning och startdatum finns bara som en regeringsproposition.

»Rättssäkerheten för de involverade, forskningens anseende och inblandade patienters oro talar för att anklagelser om oredlighet i forskning bör utredas skyndsamt och av en oberoende instans.«

 Josef Milerad
medicinsk
chefredaktör
josef.milerad@lakartidningen.se